Onderwerp: raadsvoorstel wijziging GR BsGW

Vergaderdatum:	31 oktober 2023	Registratienr:	Z/23/194091 345558
Portefeuillehouder:	P. Janssen	Steller:	Zeegers, Lea

Aan de Raad

Voorstel: Instemmen met de voorgenomen wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling BsGW en geen zienswijze indienen.

Inleiding:
Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna WGR) in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doelstelling om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen. Om die doelstelling te bereiken is een aantal wijzigingen in de Wgr opgenomen.

Op alle gemeenschappelijke regelingen rust de verplichting om de GR aan te passen. Hierbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd. Vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in Limburg is daarom het initiatief genomen hierin gezamenlijk op te trekken. Zij hebben daarbij Boels Zanders Advocaten en het adviesbureau Cooperación gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden.

Voordat deze wijzigingsvoorstellen in de gemeenschappelijke regelingen zijn verwerkt en aan de algemene besturen aangeboden, is daar een uitgebreid participatietraject aan vooraf gegaan.
Zo hebben er voorbereidende sessies met de raadsgriffies, coördinerend juristen, gemeentesecretarissen, raads- en collegeleden plaatsgevonden. De ingekomen aanvullingen zijn daarbij in de wijzigingsvoorstellen verwerkt.

In de vergadering van 29 juni 2023 heeft het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Bestuurlijke samenwerking Gemeenten en Waterschappen (hierna BsGW) ingestemd met het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling BsGW. Dit voorstel wordt nu voorgelegd aan de raad.

Aan welke global goals draagt dit voorstel bij?
Dit voorstel draagt bij aan global goal 16: sterke publieke diensten.

Argumenten:

Wijzigingen in verband met de gewijzigde WGR
De wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft eerst en vooral tot doel om de raden, provinciale staten en het AB van het waterschap in een betere informatiepositie te brengen.
Concreet zijn in ieder geval de volgende aanpassingen doorgevoerd:

a. Facultatieve zienswijzeprocedure voor besluiten:
   In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen of en voor welke besluiten een voorafgaande zienswijze van de raden en het AB van het waterschap wordt gevraagd.
   Ter toelichting: er mag zelf bepaald worden welke besluiten zich voor een zienswijze lenen. Denkbaar is in ieder geval dat het daarbij zal gaan om besluiten waarbij de vertegenwoordigende organen mee kunnen denken over de strategische koers van de regeling, zoals de vaststelling van meerjarige beleidsplannen.
b. Participatie van ingezetenen en belanghebbenden:
   In de gemeenschappelijke regelingen is opgenomen of en op welke wijze ingezetenen en belanghebbenden kunnen participeren over de totstandkoming en uitvoering van beleid.
c. Actieve informatieplicht:
   In de gemeenschappelijke regelingen is opgenomen op welke wijze door het bestuur van de gemeenschappelijke regeling actief informatie wordt verschaft aan de raden.
d. Begroting:
   De termijnen voor het toezenden van de ontwerpbegroting aan de raden en het algemeen bestuur van het waterschap zijn gewijzigd. Het dagelijks bestuur wordt verplicht om te reageren op ingediende zienswijzen op de ontwerpbegroting.
e. Evaluatiebepaling:
   In de gemeenschappelijke regelingen is opgenomen dat er wordt geëvalueerd en waar de evaluatie op ziet.
f. Aanscherping uittredingsregeling:
   De gemeenschappelijke regelingen worden als gevolg van de wetswijziging verplicht om de uittredingsregeling aan te scherpen. De voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden, alsmede bepalingen over de gevolgen van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling is nu in de regeling worden opgenomen.

<u>Aanvullende wijzigingen</u>
Naast de wijzigingsvoorstellen in verband met de gewijzigde WGR zijn enkele aanvullende wijzigingen voor alle gemeenschappelijke regelingen doorgevoerd. Deze zien op de volgende onderwerpen:
a. Wet elektronische publicaties
   De per 1 juli 2021 in werking getreden Wet elektronische publicaties (WEP) was nog niet in de gemeenschappelijke regeling verwerkt. Deze wet verplicht de gemeenschappelijke regelingen sinds 1 juli 2021 om alle officiële publicaties online te zetten via de website officielebekendmakingen.nl.
b. Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
   De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren is op 1 januari 2020 in werking getreden, waardoor de rechtspositie van het bij de gemeenschappelijke regeling werkzame personeel wijzigt.
c. Archiefbepalingen
   De provincie Limburg heeft er bij alle gemeenschappelijke regelingen op aangedrongen om de archiefbepalingen aan te scherpen. De archiefbepaling is opgesteld door deskundigen op het gebied van archivering, gemeentearchivaris, waterschapsarchivaris en Rijksarchivaris.

Aanvullende wijzigingen specifiek voor BsGW
Bovenop de uniforme wijzigingsvoorstellen zijn in de GR BsGW bovendien nog gewijzigd:
a. begripsbepalingen: toevoeging Mook en Middelaar;
b. artikel 16: lid d en q vervallen in verband met de inwerkingtreding van de WNRA.

Voor een volledig overzicht van de aangepaste artikelen in de GR BsGW wordt verwezen naar bijlage 2: Concept gemeenschappelijke regeling BsGW waarin de wijzigingen zichtbaar zijn.

Kanttekeningen en risico's:
De Wgr is al op 1 juli 2022 in werking getreden. Dat betekent dat waar een gemeenschappelijke regeling op dit moment in strijd is met de nieuwe bepalingen, de Wgr voorgaat. Slechts voor enkele artikelen geldt dat niet; daarvoor geldt dat de gemeenschappelijke regeling binnen twee jaar (dus voor 1 juli 2024), moet zijn aangepast aan de gewijzigde Wgr.

Financiën:
Het voorstel heeft geen financiële consequenties.

Vervolgtraject en verantwoording:
In het voortraject is alles in het werk gesteld om alle betrokkenen bij het wijzigingsproces kennis te laten nemen van de wijzigingsvoorstellen en om eventuele aanvullingen en wensen zoveel mogelijk aan de voorkant mee te nemen. Het voorgaande neemt echter niet weg dat het formele wijzigingsproces bij de deelnemers nu pas start, dit proces ziet er als volgt uit:
1. Zienswijze: de gemeenteraden en het algemeen bestuur van het waterschap worden gedurende acht weken in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven op de wijzigingsvoorstellen;
2. Toestemming: vervolgens dienen de gemeenteraden en het algemeen bestuur van het waterschap aan hun colleges en dagelijks bestuur toestemming te verlenen om met deze wijziging in te stemmen, en;
3. Collegebesluit: tot slot dient het college voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot deze wijziging.

Communicatie:
Er is voorzien in extra digitale informatiesessies op maandag 18 en woensdag 20 september 2023. Van 19.00 uur tot 21.00 uur worden college- en raadsleden in de gelegenheid gesteld om hun vragen aan de adviseurs van Boels Zanders Advocaten en Cooperación te stellen. In een schriftelijke beantwoording van alle vragen zal nadien z.s.m. worden voorzien.

Bijlage:

Meegestuurd:
1. Concept gemeenschappelijke regeling BsGW;
2. Concept gemeenschappelijke regeling BsGW waarin de wijzigingen zichtbaar zijn
3. Concept raadsbesluit;
4. Ten aanzien van het gezamenlijke traject tot wijziging van de gemeenschappelijke regelingen:
   a. een toelichtend memo bij de wijzigingsvoorstellen d.d. 12 juni 2023;

b. een informatiebrief met de wijzigingen die zijn aangebracht naar aanleiding van de informatiesessies met colleges, raden, GS, PS, AB en DB van het waterschap, griffiers, gemeentesecretarissen en juristen;
c. de presentatie en een terugkijklink naar de informatiesessie voor de college- en raadsleden van 30 januari 2023.

5. Toelichtend memo op aanvullende wijzigingsvoorstellen die enkel gelden voor de gemeenschappelijke regeling BsGW.

***Ter inzage gelegd**:*
Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris,	De burgemeester,
Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine	Dhr. ing. E. Geurts